

การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
เรื่อง “มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลาเพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู”
สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการท่องเที่ยว*
CONSTRUCTION OF LESSON PLANS FOR EXTRA-CURRICULUM ACTIVITIES ON
"LOCAL GUIDES IN SONGKHLA PROVINCE FOR MUTELU TOURISM"
FOR SECOND YEAR VOCATIONAL DIPLOMA STUDENTS PROGRAM IN TOURISM

จรีวรรณ เทียมตรี, จุไรศิริ ชูรักษ์*, โสภณ ชัยวัฒนกุลวานิช

Jareewan Tiamtree, Juraisiri Choorak*, Sophon Chaiwatthanakunwanich

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา สงขลา ประเทศไทย

Faculty of Education, Songkhla Rajabhat University, Songkhla, Thailand

*Corresponding author E-mail: juraisiri.choo@skru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง “มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลาเพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู” สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง “มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลาเพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู” สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการท่องเที่ยว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จำนวน 4 แผน และ 2) ผลการตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประกอบด้วย รูปแบบการสอน 2 รูปแบบ คือ 1) ขั้นตอนการสอนแบบซิปปา 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่มขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นที่ 6 แสดงผลงาน และขั้นที่ 7 ประยุกต์ใช้ความรู้ และ 2) การสอนรูปแบบของซิปปา 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อม ขั้นที่ 3 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำได้เอง ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ และขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่ม และ 2) การหาคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92

คำสำคัญ: แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร, รูปแบบการสอนแบบซิปปา, รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิปปา, มัคคุเทศก์ท้องถิ่น, การท่องเที่ยวสายมูเตลู

* Received October 23, 2024; Revised November 21, 2024; Accepted November 28, 2024

Abstract

This article was a part of the research on the effects of extra-curricular activities on local tour guides of Songkhla province for Mutelu tourism for second-year vocational diploma students program in tourism. The purpose of this research was to construct lesson plans to develop extra-curricular activities on local tour guides of Songkhla province for Mutelu tourism for second-year vocational diploma students program in tourism. The research instruments were 1) 4 lesson plans using the CIPPA model and Simpson's practical skills teaching model for 20 hours and 2) An assessment form for the appropriateness of the lesson plans by an experts. The statistics used for data analysis were arithmetic mean ($\bar{x}$) and standard deviation (S.D.). The research results found that: 1) The CIPPA model consisted of the following steps: step 1: construction; step 2: interaction; step 3: physical Participation; step 4: process Learning; and step 5: application. Simpson's practical skills teaching model consisted of the following steps: step 1: perception; step 2: readiness; step 3: guided response; step 4: mechanism; step 5: complex overt response; step 6: adaptation; and step 7: origination and 2) The results of the quality assessment of the lesson plans by the experts revealed that the appropriateness of the lesson plans was at the highest level with the arithmetic mean of 4.92.

Keywords: Lesson Plan for Extra-Curricular Activities, Cippa Model, Simpson's Practical Skills Teaching Model, Local Guides, Mutelu Tourism

บทนำ

การท่องเที่ยวถือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน เนื่องจากการท่องเที่ยวในแต่ละครั้งจำเป็นต้องมีมัคคุเทศก์ในการนำเที่ยว และเพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว เป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 จึงเป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อผลิตกำลังคนระดับฝีมือที่มีสมรรถนะวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พุทธศักราช 2551 มัคคุเทศก์ หมายความว่า ผู้ให้บริการเป็นปกติธุระในการนำนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยให้บริการเกี่ยวกับคำแนะนำและความรู้ด้านต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว (พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์, 2551)

ในการเสริมทักษะการเป็นมัคคุเทศก์จึงต้องเน้นการปฏิบัติจริง การจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน ถือเป็นการสอนที่เสริมทักษะปฏิบัติได้ดี เนื่องจากทักษะเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางร่างกายของผู้เรียน ทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้ว จะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญชำนาญการ และความคงทน ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน (ทิตินา เขมมณี, 2553) อีกทั้ง ในปัจจุบันศาสนาและการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกันอย่างแยกไม่ออก โดยนักท่องเที่ยวที่นับถือศาสนาและมีแรงจูงใจทางศาสนา หรือสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ซึ่งอุปทานมาจากแหล่งท่องเที่ยว สถานที่และเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น (Kreiner, G. & Wall, G., 2015) บางครั้งการกระทำของมนุษย์ส่วนใหญ่จึงออกมาในรูปแบบของการอ้อนวอน การร้องขอต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อให้ช่วยปัดเป่าสิ่งที่ไม่ดีของจากตนเอง ดังนั้นมนุษย์จึงแสวงหาสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อ (ประเมษฐ์ พิชญพันธ์เดชา, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง

มูลเหตุ: ความเชื่อกับการท่องเที่ยว ระบุว่า ความเชื่อกับการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับความเชื่อของบุคคลที่เชื่อมโยงให้เกิดแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว ส่งเสริมการพัฒนาสภาวะทางร่างกาย และจิตใจของผู้เดินทาง ตลอดจนกิจกรรมทางศาสนาที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความศรัทธาที่มีต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสถานที่นั้น ๆ รวมไปถึงการบูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และเครื่องรางของขลังต่าง ๆ (อธิป จันทรสุริย์, 2563)

แม้ทักษะการเป็นมัคคุเทศก์จะเป็นทักษะหลัก ๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนสาขาวิชาการท่องเที่ยวแต่มีผู้เรียนจำนวนมากที่ประสบปัญหาในด้านของการนำเที่ยว จากการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักทดสอบและประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ในปีการศึกษา 2565 ด้านสมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการท่องเที่ยว วิทยาลัยในจังหวัดสงขลา 3 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา ปีการศึกษา 2565 มีคะแนนเฉลี่ยระดับสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 43.17 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยร้อยละ 50 (วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา, 2565) วิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการหาดใหญ่ ปีการศึกษา 2565 มีคะแนนเฉลี่ยสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 44.44 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยร้อยละ 50 (วิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการหาดใหญ่, 2565) และวิทยาลัยเทคโนโลยีอุดมศึกษาพณิชยการ ในปีการศึกษา 2565 พบปัญหาและอุปสรรคการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา โควิด - 19 ที่เบาบางลง แต่มีประกาศจากต้นสังกัดโดยไม่บังคับการสอบ และใช้ความสมัครใจของนักเรียนนักศึกษา ทำให้วิทยาลัยไม่สามารถดำเนินการจัดสอบได้ตามสมภาวะการณ์ปกติ จึงไม่มีผู้เรียนเข้าทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ประจำปีการศึกษา 2565 (วิทยาลัยเทคโนโลยีอุดมศึกษาพณิชยการ, 2565)

จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงสนใจจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อที่จะช่วยให้นักศึกษานั้นเกิดความคิด และเห็นลำดับขั้นตอนได้อย่างชัดเจน ทำให้นักศึกษามีทักษะและความเข้าใจเกี่ยวกับมัคคุเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา อีกทั้ง พัฒนาทักษะปฏิบัติการเป็นมัคคุเทศก์ และจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาศักยภาพให้นักศึกษาตลอดจนพัฒนาอาชีพและสังคมของตน ส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะการนำเที่ยวในฐานะมัคคุเทศก์ท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง “มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลาเพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู” สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการท่องเที่ยว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งสร้างและหาคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการท่องเที่ยว ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามประเด็นต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 1 ท่าน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน และ 3) ครูผู้สอนสาขาวิชาการท่องเที่ยว 1 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลา จำนวน 4 แผน รวมเวลา 20 ชั่วโมง และ 2) แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ขั้นตอนการสร้าง โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีหลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสร้างหลักสูตร เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาเนื้อหาและกำหนดวัตถุประสงค์สำหรับนำมาใช้ในเนื้อหา หลักสูตร เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู แนวทางการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน รวมไปถึงวิธีการวัดและประเมินผล

1.3 ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู โดยประกอบด้วยเนื้อหาทั้งหมด 4 เรื่อง ได้แก่ 1) เริ่มต้นการเป็นมัคคุเทศก์ 2) ภูมิหลังของจังหวัดสงขลา 3) สถานที่ท่องเที่ยวสายมูเตลูในจังหวัดสงขลา และ 4) ทักษะปฏิบัติการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น

1.4 การสร้างแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผู้วิจัยกำหนดชั่วโมงที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู แบ่งออกเป็น 4 แผน โดยแบ่งเป็นทฤษฎี คือ 1) เริ่มต้นการเป็นมัคคุเทศก์ 2) ภูมิหลังของจังหวัดสงขลา 7 ชั่วโมง และปฏิบัติ คือ 3) สถานที่ท่องเที่ยวสายมูเตลูในจังหวัดสงขลา และ 4) ทักษะปฏิบัติการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น 13 ชั่วโมง รวมเป็น 20 ชั่วโมง

1.5 เกณฑ์ในการประเมินเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับแบบลิเคิร์ต โดยมีเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

คะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.51 - 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 - 4.50	เหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	เหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	เหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	เหมาะสมน้อยที่สุด

1.6 การจัดพิมพ์แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู องค์ประกอบของแผนกิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ 2) เนื้อหาสาระ 3) สื่อการเรียนรู้ 4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) ชิ้นงาน/ภาระงาน 6) การวัดและประเมินผล 6.1) วิธีการ 6.2) เครื่องมือ 6.3) เกณฑ์การประเมิน และ 7) ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

2. ขั้นตอนการหาคุณภาพของแบบประเมินที่มีความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ

นำแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สร้างขึ้น จำนวน 4 แผน แต่ละแผน ประกอบด้วย องค์ประกอบ ดังนี้ 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ 2) เนื้อหาสาระ 3) สื่อการเรียนรู้ 4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) ชิ้นงาน/ภาระงาน 6) การวัดและประเมินผล 6.1) วิธีการ 6.2) เครื่องมือ 6.3) เกณฑ์การประเมิน และ 7) ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม จากนั้นผู้วิจัยนำแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ผลการพิจารณาได้ค่าความเหมาะสมเท่ากับ 4.92

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู ประกอบด้วย 4 แผน ประกอบด้วย คือ แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ 1 เริ่มต้นการเป็นมัคคุเทศก์ แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ 2 ภูมิหลังของจังหวัดสงขลา แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวสายมูเตลูในจังหวัดสงขลา และแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ 4 ทักษะปฏิบัติการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นใช้เวลา 20 ชั่วโมง องค์ประกอบของแผนกิจกรรมเสริมหลักสูตร คือ 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ 2) เนื้อหาสาระ 3) สื่อการเรียนรู้ 4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร 5) ชิ้นงาน/ภาระงาน 6) การวัดและประเมินผล 6.1) วิธีการ 6.2) เครื่องมือ 6.3) เกณฑ์การประเมิน และ 7) ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ประกอบด้วยรูปแบบการสอน 2 แบบ คือ

1.1 รูปแบบขั้นตอนการสอนแบบซิปปา โดยมีทั้งหมด 7 ขั้นตอน (ทฤษฎี) ดังนี้

ขั้น 1 ทบทวนความรู้เดิม เป็นขั้นตอนที่ครูทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียน เรื่อง การเป็นมัคคุเทศก์ และบทบาทของมัคคุเทศก์ เพื่อเชื่อมโยงไปยัง เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา

ขั้น 2 แสวงหาความรู้ใหม่ เป็นขั้นตอนที่ครูให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา ได้แก่ ภูมิหลังจังหวัดสงขลา และสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา

ขั้น 3 ศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม เป็นขั้นตอนที่ครูให้ผู้เรียนศึกษาความรู้ เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา และเชื่อมโยงกับความรู้เดิมเรื่อง การเป็นมัคคุเทศก์ และบทบาทของมัคคุเทศก์

ขั้น 4 แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่ครูให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา

ขั้น 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้ เป็นขั้นตอนที่ครูให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา โดยการให้ผู้เรียนสรุปประเด็นสำคัญ เขียนลงในกระดานปฐพี โดยประกอบด้วยทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่แล้วนำมารวบรวมเรียบเรียงให้ได้ใจความสาระสำคัญครบถ้วน

ขั้น 6 แสดงผลงาน เป็นขั้นตอนที่ครูจัดให้ผู้เรียนแสดงผลงาน เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา ตามความรู้ความเข้าใจของตน

ขั้น 7 ประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นขั้นตอนที่ครูให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายและสรุปเนื้อหาสาระ เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้และปฏิบัติการเป็นมัคคุเทศก์ในอนาคต

1.2 กระบวนการเรียนการสอนรูปแบบของซิมพ์สัน โดยมีทั้งหมด 7 ขั้นตอน (ปฏิบัติ) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำ คือ การสาธิตการนำเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา โดยการให้ผู้เรียนสังเกต และกระทำอย่างตั้งใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อม เป็นขั้นการให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมทักษะปฏิบัติการเป็นมัคคุเทศก์ โดยประกอบด้วย เนื้อหา ทักษะมัคคุเทศก์ ลำดับขั้นปฏิบัติการพูดทักษะปฏิบัติการเป็นมัคคุเทศก์ คือ การพูดเปิดตัว ทักษะปฏิบัติการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น และการพูดปิดทัวร์

ขั้นที่ 3 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม เป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนทดลองนำเที่ยวในสถานการณ์จำลอง และกึ่งจำลอง โดยการปฏิบัติอยู่ภายใต้การควบคุม

ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนพูดนำเที่ยว เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้มากขึ้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติการพูดทักษะปฏิบัติการเป็นมัคคุเทศก์ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง

ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะ ลำดับทักษะปฏิบัติการ เป็นมัลลเทศก์ท้องถิ่นเองประกอบด้วย การพูดเปิดหัว ทักษะปฏิบัติการนำเที่ยว และการพูดปิดหัว

ขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่ม เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติทักษะการเป็นมัลลเทศก์ท้องถิ่นได้ใน สถานการณ์จริง

2. การหาคุณภาพของแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ผลการพิจารณาได้ ค่าความเหมาะสมเท่ากับ 4.92 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง มัลลเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู โดยผู้เชี่ยวชาญ แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่ 1 - 4 (n = 3)

องค์ประกอบของ แผนกิจกรรมเสริมหลักสูตร	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			คะแนนรวม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3				
1. จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	15	5	0.00	มากที่สุด
2. เนื้อหาสาระ	5	5	5	15	5	0.00	มากที่สุด
3. สื่อการเรียนรู้	5	5	5	15	5	0.00	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเสริมหลักสูตร	5	4	5	14	4.67	0.58	มากที่สุด
5. ชิ้นงาน/ภาระงาน	5	5	5	15	5	0.00	มากที่สุด
6. การวัดและประเมินผล							
6.1 วิธีการ	5	5	5	15	5	0.00	มากที่สุด
6.2 เครื่องมือ	5	5	5	15	5	0.00	มากที่สุด
6.3 เกณฑ์การประเมิน	5	5	5	15	5	0.00	มากที่สุด
7. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม	5	5	4	14	4.67	0.58	มากที่สุด
รวม	45	44	44	113	4.92	0.13	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง มัลลเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู 7 ด้าน ได้แก่ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ สื่อการเรียนรู้ ชิ้นงาน/ภาระงาน และการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมมีค่าความเหมาะสมอยู่ระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการเสริมหลักสูตร และระยะเวลาในการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67

ตารางที่ 2 แสดงสรุปผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของแผนกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง มัลลเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู

แผนกิจกรรมเสริมหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. เริ่มต้นการเป็นมัลลเทศก์	4.92	0.13	เหมาะสมมากที่สุด
2. ภูมิหลังของจังหวัดสงขลา	4.92	0.13	เหมาะสมมากที่สุด
3. สถานที่ท่องเที่ยวสายมูเตลูในจังหวัดสงขลา	4.92	0.13	เหมาะสมมากที่สุด
4. ทักษะปฏิบัติการเป็นมัลลเทศก์ท้องถิ่น	4.92	0.13	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.92	0.13	เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า แผนกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง มัลลเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู ทั้งหมด 4 แผน โดยทุกแผนมีค่าเฉลี่ยให้แต่ละแผนในระดับเดียวกัน กล่าวคือ มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 เมื่อจำแนกเป็นรายแผนในทุกแผนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

ผลการประเมินคุณภาพในแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง “มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลาเพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู” สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการท่องเที่ยว จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่า แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู ประกอบด้วย 1) แผนที่ 1 เริ่มต้นการเป็นมัคคุเทศก์ 2) แผนที่ 2 ภูมิหลังของจังหวัดสงขลา และ 3) แผนที่ 3 สถานที่ท่องเที่ยวสายมูเตลูในจังหวัดสงขลา และแผนที่ 4 ทักษะปฏิบัติการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการเรียนรู้ของนักศึกษา กล่าวคือ แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีองค์ประกอบครบถ้วน คือ 1) จุดประสงค์การเรียนรู้ 2) เนื้อหาสาระสำคัญ 3) สื่อการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) ชิ้นงาน/ภาระงาน 6) การวัดและประเมินผล และ 7) ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.92 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องจากแต่ละองค์ประกอบมีเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกัน สอดคล้องกับการศึกษา ของเกสร สุวรรณบุรณ์ ที่ได้ศึกษาเรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานและผลการเรียนรู้ วิชาเบเกอรี่เบื้องต้น โดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวน 5 แผน เป็นทฤษฎี 5 ชั่วโมง ปฏิบัติ 20 ชั่วโมง รวมเวลา 25 ชั่วโมง โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นได้รับการตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 หมายถึง มีความเหมาะสมมากขึ้นไป (เกสร สุวรรณบุรณ์, 2565)

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยไปใช้จากผลการวิจัย พบว่า แผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง “มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลาเพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู” สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการท่องเที่ยวผู้วิจัยต้องสร้างแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ครูสาขาวิชาการท่องเที่ยวนี้ควรนำแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรไปปรับใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมให้แก่วิชาเรียนเพื่อเพิ่มทักษะด้านการนำเที่ยวให้แก่ผู้เรียน และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป สำหรับแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เรื่อง มัคคุเทศก์ท้องถิ่นจังหวัดสงขลา เพื่อการท่องเที่ยวสายมูเตลู โดยครูผู้สอนสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมได้ในคาบว่างหรือคาบกิจกรรมของผู้เรียน ครูผู้สอนควรจัดให้มีกิจกรรมเสริมในด้านทักษะต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษา เช่น ด้านการพูด ความกล้าแสดงออก การนำเที่ยว การฝึกจากสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง เพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์ให้นักศึกษามากขึ้น ทั้งนี้ นอกจากจะจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 (ปวส.) แล้วยังสามารถนำกิจกรรมนี้ไปใช้ได้กับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 (ปวช.) ได้อีกเช่นกัน

เอกสารอ้างอิง

- เกสร สุวรรณบุรณ์. (2565). การพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานและผลการเรียนรู้วิชาเบเกอรี่เบื้องต้นโดยใช้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1. ใน รายงานการวิจัยในชั้นเรียน. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี.
- ทิตนา แคมมณี. (2553). รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย. (พิมพ์ครั้งที่ 20). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประเมษฐ์ พิชญ์พันธ์เดชา. (2561). การจัดการการท่องเที่ยวเชิงศาสนาของเกาะฮองกงที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวไทย. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการมรดกวัฒนธรรมและอุตสาหกรรมสร้างสรรค์. วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์. (2551). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 29 ก หน้า 27 (6 กุมภาพันธ์ 2551).
- วิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการหาดใหญ่. (2565). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565. ใน รายงานผลการประเมินตนเอง. วิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการหาดใหญ่.
- วิทยาลัยเทคโนโลยีอุดมศึกษาพณิชยการ. (2565). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565. ใน รายงานผลการประเมินตนเอง. วิทยาลัยเทคโนโลยีอุดมศึกษาพณิชยการ.
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา. (2565). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-Net) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565. ใน รายงานผลการประเมินตนเอง. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563. เรียกใช้เมื่อ 10 กันยายน 2567 จาก <https://bsq.vec.go.th>
- อธิป จันทรสุริย์. (2563). มูเตลู: ความเชื่อกับการท่องเที่ยว. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- Kreiner, G. & Wall, G. (2015). *Tourism and Religion: Spiritual Journeys and Their Consequences*. New York: Springer.